

MILJÖUTSKOTTETS UTLÅTANDE **4/2006 rd**

Statsrådets utredning med anledning av kommissionens rapport om Lissabonstrategin inför rådets vårmöte

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 8 februari 2006 statsrådets utredning med anledning av kommissionens rapport om Lissabonstrategin inför rådets vårmöte (E 138/2005 rd) samt den 14 februari 2006 en kompletterande skrivelse 1. VNK 13.02.2006 i samma ärende till miljöutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- EU-sakkunnig Eeva Aittoniemi, statsrådets kansli
- miljøråd Antero Honkasalo, miljöministeriet.

UTREDNINGEN

Förslag

Kommissionen anser i sin framstegsrapport att Lissabonprogrammet för samordnade åtgärder på gemenskapsnivå har tagit ett stort kliv framåt. Efter översynen av Lissabonstrategin är fördelningen av ansvaret mellan gemenskapen och medlemsstaterna tydligare. De nya nationella reformprogrammen är de viktigaste instrumenten för att genomföra strategin. Det finns ett starkt samförstånd om de största utmaningarna i medlemsstaterna (en bärkraftig offentlig ekonomi, tillgång till arbetskraft, FoU och innovationer, företagsklimat och bärkraftig miljö). De flesta medlemsstater pekar på de gemensamma fördelarna med miljöskydd och ekonomisk tillväxt och miljöteknikens möjligheter.

Kommissionen föreslår fyra prioriteringar för att främja tillväxt och sysselsättning. De kräver

åtgärder och partnerskap på både europeisk och nationell nivå. Kommissionen ber Europas ledare att vid Europeiska rådet i mars åta sig att genomföra prioriteringarna före utgången av 2007. Prioriteringarna och de åtgärder kommissionen föreslår är följande:

— investera mera i kunskap och innovation. Inför Europeiska rådets vårmöte 2006 bör medlemsstaterna ställa upp klara mål för större FoU-utgifter; de bör avsätta en större andel av sina statssubventionerade medel och strukturfondsmedel för FoU; de bör tillsammans med kommissionen ta initiativ till en alleuropeisk marknad för teknikens nyckelsektorer; de bör höja investeringarna i utbildning till 2 procent av bnp kring 2010; de bör avskaffa hindren för universiteten att förvärva privat finansiering; de bör inrätta ett europeiskt teknikinstitut; undervisning-

en i matematik, naturvetenskapliga ämnen och främmande språk bör förstärkas i skolorna

— tillvarata företagspotentialen, särskilt den kraft som finns i de små och medelstora företagen

— reagera på globalisering och åldrande och

— införa en effektiv och integrerad energipolitik i EU. En starkare energimarknad kräver effektivare reglering, ökad konkurrens på el- och gasmarknaden, bättre samordning av elnät och gasrör i medlemsstaterna, bättre utnyttjande av den inneboende potentialen i förnybara energikällor och effektivare energiutnyttjande, hållbar energihushållning och forskning kring energieffektivitet, ren energi och förnybara energikällor, en fokuserad, samlad och integrerad attityd för att säkra energiförsörjningen i Europa. Kommissionen utarbetar en grönbok i saken under vårvintern 2006.

Regeringens ståndpunkt

Regeringen omfattar i huvudsak kommissionens syn på framstegen med strategin. Men rådets vårmöte bör tydligare än kommissionen lyfta fram globaliseringens möjligheter, en fungerande och effektivare inre marknad och en öppen världsekonomi. Det bör göras mer för att påskynda en produktivitetsökning och en innovationspolitik i bred bemärkelse.

Finland anser att kommissionens fyra prioriteringar är riktiga och aktuella. Men i fråga om miljöprioriteringarna behövs följande preciseringsringar:

— investera mera i kunskap och innovation. Prioriteringarna täcker rätt väl in investeringar i

FoU och utbildning, en innovationsvänlig marknad och en omvärld som uppmuntrar risktagande och innovation. Innovationspolitiken är ett värdefullt exempel på ett delområde av Lissabonstrategin där gemensamma åtgärder på EU-nivå och samordnade nationella åtgärder spelar en viktig roll. Det räcker inte bara med investeringar i och finansiering av innovation och forskning, efterfrågan på innovationer och en fungerande marknad måste också uppmärksammas. Möjligheterna att främja ekologiska innovationer och miljöteknik bör också lyftas fram tydligare. Finland tar ställning till tanken om ett europeiskt teknikinstitut när kommissionens meddelande om saken ges ut i februari.

— arbeta för en effektiv och integrerad energipolitik i EU. Prioriteringarna är riktiga och aktuella. Det är viktigt att hålla vid liv samarbetet och dialogen om energi, inte minst med de olje- och gasproducerande länderna. Likaså bör EU:s energipolitik integreras djupare i EU:s politik för yttre förbindelser för att de yttre förbindelserna ska kunna bidra till ett säkert och tryggt energisystem i Europa som stöder de klimatpolitiska målen. För att fördjupa dialogen krävs det ett starkare engagemang från rådets sida. Rådets roll i de yttre förbindelserna kan förstärkas t.ex. genom att det nuvarande ordförandelandet och kommande ordförandeländer deltar i samarbetet. I mån av möjlighet bör också en regional dimension i samarbetet övervägas. I internationella fora bör EU komma med samordnade synpunkter, med hänsyn till kompetensfördelningen mellan gemenskapen och medlemsstaterna.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet har sett på Lissabonstrategin ur miljösynvinkel, dvs. med tanke på sitt behörighetsområde. Det omfattar regeringens ståndpunkt och anser att det för en hållbar utveckling är viktigt att innovation och produktivitet lyfts fram i Lissabonstrategin. Lissabonmålen gör det möjligt

att främja strategin för långsiktig hållbar utveckling som i sin tur stöder Lissabonstrategins mål på medellång sikt. Målet för strategin för hållbar utveckling är ett tydligare och starkare måldokument. Strategin får ökad politisk tyngd genom att analysen avskilts till ett separat avsnitt och

gjorts tvåårig till skillnad från Lissabonstrategin som följer en treårig cykel.

Med avvikelse från tidigare praxis lyfter kommissionen i sin rapport fram energieffektiviteten och förnybara energikällor samt behovet av en gemensam europeisk energipolitik. För miljöfrågor och en hållbar utveckling är det positivt att energifrågorna får mera plats i Lissabonstrategin, men det gäller samtidigt att se till att främjad miljöteknik och ekologiska innovationer som nu ådragit sig mindre uppmärksamhet får en synligare plats. Ekologiska innovationer har stor potential med tanke på miljöns tillstånd och konkurrenskraften och de bör främjas för att handlingsprogrammet för miljöteknik ska ha fram-

gång. Utskottet noterar att trots att världsmarknaden för miljöteknik ökar med 10 procent om året har sysselsättningen i branschen hos oss inte ökat alls 1998—2003 utan hållit sig kring 3,4 mrd euro. Målet för främjade ekologiska innovationer har ett starkt samband med ambitionen i kommissionens strategi för hållbar utveckling att förbereda ett handlingsprogram för hållbar produktion och konsumtion.

Utlåtande

Miljöutskottet meddelar

*att utskottet omfattar regeringens
ståndpunkt.*

Helsingfors den 1 mars 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Pentti Tiusanen /vänst
vordf. Heidi Hautala /gröna
medl. Rakel Hiltunen /sd
Tuomo Hänninen /cent
Antti Kaikkonen /cent
Inkeri Kerola /cent
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Kari Kärkkäinen /kd

Jouko Laxell /saml
Heikki A. Ollila /saml
Eero Reijonen /cent
Säde Tahvanainen /sd
Satu Taiveaho /sd
Unto Valpas /vänst
Ahti Vielma /saml
ers. Oras Tynkkynen /gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.